

Egy szakmai konferencia margójára

DR. DOBAY PÉTER

Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar
 egyetemi tanár, dékán
dobay@ktk.pte.hu

Sikerrel zárult az I. Országos Gazdaságinformatikai Konferencia. A találkozót a Magyar Tudomány Hete alkalmából tartott konferenciasorozat keretében 2003 november 11-én az NJSZT szakmai szervezeteként működő GIKOF, az NJSZT Győr-Moson-Sopron m.-i Szervezete, az ISACA Hungary és nem utolsósorban a Széchenyi István Egyetem (SZE) közösen rendezte.

Az informatika tudománya furcsa jószág. Ahogyan a hagyományos, akadémikus tudományfelfogás képtelen befogadni a képzések, a minősítések, a diplomák egy részét, úgy problémát jelent a tudományos elismertetés is. A magukat informatikusoknak vallók megjelennek a különböző tudományelméleti, társadalomtudományi eseményeken, ott vannak az operációkutatási és a matematikai konferenciákon, jelentős szereplői a távközlési-mérnöki tudományok rendezvényeinek, de láttam már informatikust a titkárnők konferenciáján, könyvtárosok szimpóziumán is; lassan már csak a parlamentben nincs informatikus szekció. És persze mindenki hozzáértő „informatikus”, amikor egy friss szakterületről, adatbázisokról, algoritmusokról, vagy éppen hálózatokról van szó. Az elmúlt években több helyen jelent meg a felsőfokú gazdasági informatikus képzés, így mindenképpen szükség volt arra, hogy a már harmadik számán túljutott GIKOF Journal mellett egy rendszeres rendezvényt is létrehozzunk.

A GIKOF Elnöksége ezért úgy gondolta, hogy itt az ideje önálló szakágban megjeleníteni a gazdasági/üzleti rendszerek informatikai támogatásával foglalkozók eredményeit. Az első konferenciához az apropót és a háttérét a Széchenyi István Egyetemen szervezett Tudomány Hete rendezvénysorozat adta. A cél egyértelműen a témával foglalkozó szakemberek oktatók igénye és a hagyományteremtés volt,

hiszen a szakmai rendezvények, kiállítások/bemutatók kísérő rendezvényein kívül valójában nagyon kevés, az eredmények bemutatására, az egészséges szakmai vitára, eszmecserére lehetőséget adó rendezvény van (lásd Workshop, Informatika a felsőoktatásban konferenciák). Hagyomány persze nem keletkezik magától, a visszajelzések szerint a kezdet jó volt, de mint mindenből, így ebből is tudunk tanulni, hogy jövőre még jobb legyen.

A konferencia Szervezőbizottságának a felhívása arra szólította fel az érdeklődőket, hogy mutassák be saját, vagy csoportos kutatásaik alapvonásait, az új eredményeket, a legújabb üzleti alkalmazásokat. Mivel a szakma szinte minden szegmense érintett a felsőfokú képzésekben, így kézenfekvő volt, hogy egy szekciót az oktatással, az új rendszerű képzésre való áttéréssel kapcsolatos kérdéseknek szenteljünk.

A megnyitót CZINEGE Imre, a Széchenyi István Egyetem rektora tartotta, félig-meddig szakmabeliként, látványos példákkal elemezve a téma szükségességét, a győri Egyetem szerepét az elfogadtatásban, a képzésekben, valamint a gazdaságinformatika beágyazottságát egy olyan iparilag fejlett régióban, mint a győri környezet. GÁBOR András, a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem (BKÁE) tanszékvezetője bevezető előadása a tőle megszokott áttekintő, gondolkodtató stílusban megadta az alaphangulatot a konferen-

ciához: azért vagyunk itt, hogy megértsük és megértessük, miben áll ennek a szakterületnek a különlegessége, hogyan kell ezt megjeleníteni képzésben és az alkalmazásokban.

Ezután KORNAI Gábor (AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Rt.) közvetlen stílusú, kissé provokáló, *Az informatika jelene és jövője* című előadásában egyértelműen kimondta: fontos, hogy az egyetemi-főiskolai tanszékek, az oktatók megismerjék a gyakorló szervezőknek a projektek sikereivel és kudarcaival kapcsolatos tapasztalatait, a projekt-teamekben használható szakemberekről, diplomásokról alkotott véleményét és elvárásait. CSER László (BKÁE; *Gazdaságinformatika: elvárások és karrierlehetőségek*) a felsőfokú gazdasági informatikai képzésekről beszélt, az alakuló szakokról, a Bologna folyamatról.

A szakmai tanácskozás a bejelentett előadásokat figyelembe véve végül három szekcióban folytatódott:

1. Az Üzleti alkalmazások, megoldások szekcióban DOBAY Péter (PTE KTK⁸) vezetésével értékes előadások hangzottak el olyan konkrét, megvalósult projektekről (például közbeszerzési eljárások egzakt összemérése, téradatok on-line elérése, a beszerzési tevékenység informatikai támogatása), amelyeknek a gyakorlati bevezetése/alkalmazása már folyamatban van, és látszanak az eredmények is.

- CSONKA Béla György, HECKENAST Tamás és NAGY Vince (SZE) előadása egy régi-szép téma, a komplex rendszerek összemérése számítógépes támogatása kapcsán megvalósított beszerzési, közbeszerzési eljárások egzakt értékelését mutatta be gyakorlatban alkalmazott eljárásaként.
- HONFI Vid (Kaposvári Egyetem) téradatok, térképek on-line elérése tárgykörben számolt be egy nagyon érdekes megvalósított fejlesztésről. Beszámolója jól példázta, hogy ha

⁸ PTE KTK: Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar)

az alaprendszerek elérik a megbízhatóság egy meghatározott szintjét, akkor a tényleges végfelhasználóknak értékes rendszert lehet fejleszteni és azt biztonsággal üzemeltetni. Tanulságos volt a következetes gazdálkodási-üzleti szemlélet érvényesítése a projektben és a működő rendszerben.

- Végül KOVÁCS János (SZE MTK⁹) egy beszerzési jellegű alkalmazási rendszerről számolt be.

2. Az Új szemlélet, technológiák, trendek szekcióban GÁBOR András vezetésével a legkorszerűbb paradigmákról és módszerekről/technikákról adtak számot az előadók (szemléletváltás az IR-fejlesztésben, UML-alapú modell-transzformáció, szabványos rendszerintegráció, a döntéstámogatás egzakt megoldásai, az egységes modellező nyelv új szabványa), és egyfajta jövőképet is felvázolva tekintettek előre.

- PARAG Andrea pécsi PhD-hallgató (PTE KTK; *Tudásból származó versenyelőny*) a tudás-menedzsment vállalati fogalmait ismertette, majd a szemléletmód elfogadottságáról, az újfajta projektek vállalati megjelenéséről értekezett.
- RAFFAI Mária (SZE MTK) *A domén-modell UML-alapú transzformációja* című részletes, színvonalas előadásában az objektum-szemléletű modellezési stratégia elveit, fogalomrendszerét mutatta be. Rámutatott arra, hogy egy rendszerfejlesztési folyamatban legalább 80%-ot képviselnek azok ráfordítások, szellemi termékek, amelyek az üzleti probléma megfogalmazására, elemzésére, a megoldáskeresésre, a szakmai rendszert leíró domén-modell különböző nézeteinek a meghatározására, a leképezési és tervezési feladatokra irányulnak, és hogy nagy hangsúlyt kell helyezni az elkészült és bevezetett rendszer működtetésére, az informatikai rendszerben rejlő lehetőségek maximális kihasználására, a szolgáltatott eredmények hatékony felhasználására.

⁹ MTK: Műszaki Tudományi Kar

- TARNÓCZI Tibor (Debreceni Egyetem KTK) *A korlátos programozás alkalmazása a pénzügyi döntések támogatásában*) algoritmikus fejlesztésekről tartott előadást, kitérve a hasznosítási lehetőségekre is. Bemutatta, hogyan lehet összekötni a régóta ismert alap-eljárások továbbfejlesztését a mai igényekkel.
- Végül KOVÁCS Katalin (SZE MTK) *Az egységesített modellező nyelv új szabványa* című előadásában az UML-modellezés lehetőségeit ismertette, tapasztalatokról számolt be.

3. A Megoldások és gondolatok az informatikus-képzésben szekciót KORMOS János vezette. Ebben a szekcióban az előadók a tudásból származó versenyelőnyből kiindulva az informatikai ismeretanyag tartalmával, az oktatót/oktatandó, illetve a szükséges szakmai ismeretek/készségek problémáival foglalkoztak az előadók.

- HERDON Miklós és MAGÓ Zsolt (DE Agrártudományi Centrum; *Kis és közepes vállalkozások informatikai ismereteinek fejlesztése*) egy PHARE-program kapcsán végzett elemzési, fejlesztési projekt eredményeiről számoltak be. A projekt célja a KKV-k¹⁰ kompetencia-alapú képzésének kísérleti fejlesztése volt, szem előtt tartva, hogy kellő informatikai ismeretek nélkül a kis-vállalkozások nem tudják alkalmazni az informatikai megoldásokat, nem lehetnek az üzleti verseny részesei.
- ÓSZE József (PTE IGYFK¹¹) *Az Excel a gazdaságalkodási gondolkodás kialakításában, fejlesztésében* című előadásában azt fejtegette, hogy nem célszerű ágyúval verébre löni, ha mindenkinek az asztalán ott van egy olyan eszközrendszer, aminek jó esetben a 10%-át hasznosítjuk. A kérdésről, az előző előadás-hoz is kapcsolódva, rövid vita bontakozott ki, mutatva, milyen érzékeny kérdés ez a munkahelyeken és a beszerzéseknél, fejlesztési döntéseknél.

- FARKAS Károly (Budapesti gazdasági Főiskola Neumann János Informatikai Kar) *Ökrös szekérre, vagy repülőn* című egy, a hallgatóságot felélénkítő és jókedvre derítő, könnyed előadásában arra irányította a figyelmet, hogy problémák megoldására számos lehetőség létezik, amelyek között hatékonyak és kevésbé eredményesek vannak. Fontos tehát, hogy a megoldások keresésénél mérlegeljük a ráfordításokat, és azokat vessük össze az eredményekkel.
- SEEBAUER Márta és BORUZS Mária *ProAlpha integrált vállalatirányítási szoftvercsomag az oktatásban* című előadása ismét vitát indukált. Többen küzdenek ugyanis azzal a problémával, hogy szabad-e a felsőoktatásban egy meghatározott programcsomagot tanítani? Az előadók bemutatták, hogy egy szimulált vállalati környezet felépítése és működtetése milyen járulékos ismeretekkel, készségekkel segít a hallgatók tudásszintjének a növelésében, és rámutattak, hogy milyen fontos a szoftverfejlesztő cégek tevékeny részvételére az oktatási környezet kialakításában.
- CSAJBÓK Zoltán (DE EFK; *Kriptográfia a gazdaságinformatikai képzésben*) példákkal illusztrálta annak jelentőségét, hogy a hallgatók megismerjék a számítógépes kriptográfia eljárásait. A kérdés: mi kell ahhoz, hogy megértsék a biztonság szerepét, hogy értékeljék a rendszerekbe épített biztonsági eljárások szintjét, hogy tudják, mennyi a szükséges és mennyi az elég a különböző alkalmazási területeken.

A konferencia CSER László vezetésével rövid, de szenvedélyesnek nevezhető kerekasztal-beszélgetéssel zárult.

- BOHNER Judit (SCALA) erőteljes vitaindítójában kemény szavakkal ostromozott bizonyos képzési formákat, programokat, és bemutatta, hogyan látja a munkaadó a szakma munkahelyzetének a kérdéseit.

¹⁰ KKV: Kis- és Közepes Vállalkozások

¹¹ IGYFK: Illyés Gyula Főiskolai Kar

- A kerekasztal-beszélgetést RAFFAI Mária és GÁBOR András a felsőoktatási reform kapcsán alakult Informatika Szakcsoport munkájának, a Gazdasági Informatika Szak képzési követelményeinek, a szakalapítás benyújtásának, az akkreditációs folyamat buktatóinak az ismertetésével folytatta. Elmondták, hogy az újszerű, kompetencia-alapú követelmények megfogalmazása ma még sajnos idegen a felsőoktatási tanterveket kidolgozók számára, de rávilágítottak arra, hogy a Bologna-folyamat feladatainak teljesítéséhez, a reform megvalósításához elkerülhetetlen lesz a szemléletváltás.
- SZIRAY József (SZE) a *műszaki informatika* szak tartalmát, HERDON Miklós az *informatikus agrármérnök* tanterv kísérleti változatát ismertette. Az elhangzottak hasznos információk voltak mindannyiunk számára, az egymás gondolatainak és a különböző szándékoknak a megismerése jó fontos, ha a Bologna-tantervek közös kidolgozására kerül sor, ami 2004 tavaszán mindenki számára kötelező penzum lesz.

A Konferencia végül MOLNÁRKA Győző (SZE MTK IVI igazgató) zárszavaival fejeződött be.

A Konferencián elhangzott előadásokról CD készül, néhány, szélesebb érdeklődésre számot tartó előadás részletes cikkei pedig a GIKOF Journal jelen és következő számában jelennek meg. A visszajelzések alapján mondhatjuk, hogy az ország csaknem minden részéről érkezett vendégek a konferencián elhangzott előadásokat színvonalas szakmai programnak minősítették, és kifejezték igényüket arra, hogy a gazdaságinformatika iránt érdeklődők, az oktatásban és az informatikai rendszerek alkalmazásában részt vevők együttműködjenek és rendszeresen szervezzenek hasonló találkozót. *Ami a hagyományteremtést illeti, azt csak az érdekeltek aktivitása valósíthatja meg.* Köszönet a mindig lelkes győri szervezőknek, a színvonalas témákkal felkészült előadóknak! Reméljük, hogy mindig lesz követő csapat, lesz növekvő létszámú szakmai konferencia még több előadóval, több szekcióval, és több, a gazdaságinformatikai tudományterületet magáénak valló szakemberekkel.

FELHÍVÁS

Szeretettel várjuk az érdeklődőket a

2004. november 11.-12.-én megrendezésre kerülő 2. Gazdaságinformatikai Konferenciára!

A konferenciával kapcsolatos információkat a borító első belső oldalán találják, a GIKOF honlapján pedig folyamatosan frissített információkkal szolgálunk.